

Hilversum, augustus 2024.

Geachte raad,

Graag informeren wij u over de midterm review die is uitgevoerd bij ons sociaal ontwikkelbedrijf Tomingroep en over de besluiten die het Algemeen Bestuur van Tomingroep (de portefeuillehouders werk en inkomen van de aangesloten gemeenten) naar aanleiding daarvan heeft genomen.

Opdracht mid term review

Reeds bij de vaststelling van het bedrijfsplan “Ketensamenwerking Tomin 2022 – 2025” heeft het Algemeen Bestuur besloten na twee jaar een zgn. midterm review te laten uitvoeren. Op 29 juni 2023 heeft het Algemeen Bestuur de opdracht om deze midterm review uit te voeren aan bureau Berenschot gegeven en het uitvoeringsplan goedgekeurd. Berenschot heeft de opdracht als volgt samengevat:

“Voer de midterm review uit op de nieuwe koers van de ketensamenwerking Tomingroep, die zich richt op de taken rond de nieuwe doelgroepen. Ga na of de realisaties in lijn zijn met de afspraken in het businessplan en welke maatregelen eventueel nodig zijn om de gemaakte afspraken te realiseren.

Beoordeel daarbij of Tomingroep op de goede weg is om:

- a. De transitie van werkbedrijf naar werk-leerbedrijf door te maken*
- b. Met de gemeentelijke bijdragen een gezonde financiële huishouding te voeren.”*

In hun zienswijze op de begroting voor 2024 hadden verschillende gemeenten gevraagd tijdig te starten met de midterm review. Daarom is Berenschot reeds in het najaar van 2023 begonnen met de werkzaamheden. De eindrapportage is in het voorjaar van 2024 beschikbaar gekomen en in de bestuursvergadering van 27 juni 2024 besproken.

Belangrijkste conclusies

De eindrapportage bevat een schat aan informatie over onderwerpen zoals samenwerking, uitvoering, ervaringen van betrokkenen, bedrijfsvoering en verbeterpotentieel.

De belangrijkste conclusies zijn als volgt samen te vatten:

- Tomingroep is hard gekrompen als gevolg van een grotere uitstroom van de oorspronkelijke doelgroep (Wsw-medewerkers) en een kleinere instroom van de nieuwe doelgroepen dan waar in het plan mee was gerekend.
- De kandidaten die instromen hebben een grotere problematiek dan waar in het plan vanuit is gegaan. Gemeenten verwachten een diverser aanbod en willen dat Tomingroep kandidaten sneller accepteert. Ook het imago van Tomingroep moet beter.
- De doelen in het plan worden niet ervaren als gezamenlijke doelen; Tomingroep en gemeenten staan als opdrachtnemer en opdrachtgever tegenover elkaar en werken onvoldoende samen. Er wordt onvoldoende gezamenlijk gezocht naar de best passende oplossing voor kandidaten.
- Tomingroep heeft hard gewerkt aan de omvorming tot ontwikkelbedrijf, maar kan de resultaten nog onvoldoende laten zien doordat er minder mensen zijn ingestroomd, door de complexere problematiek en doordat de ontwikkeltrajecten drie jaar duren en er dus nog nauwelijks

eindresultaten te beoordelen zijn. Daarnaast wensen gemeenten een uitgebreidere systematische monitoring met targets en streefwaarden dan nu het geval is.

- In 2022 en 2023 is Tomingroep financieel ca. 1,5 miljoen euro binnen de kaders gebleven, maar voor 2024 en 2025 worden tekorten verwacht. Dat komt door een lagere omzet als gevolg van een kleiner aantal medewerkers en instromende medewerkers met een lagere loonwaarde en grotere begeleidingsbehoefte dan verwacht, en ook door kostenreductie die achterloopt op de krimp van de organisatie. De financiële resultaten staan onder druk doordat Tomingroep tegelijk de krimp en de omvorming naar ontwikkelbedrijf moet managen, dat zijn twee transities tegelijk.
- Tomingroep neemt op zich goede maatregelen: personeelsreductie, verhuur/verkoop gebouwen, afbouw niet-renderende werksoorten, reductie energieverbruik, juiste beprijzing, marktbewerking, imago campagne etc., maar in de veranderende context vormen deze nog geen samenhangend plan gericht op de doorontwikkeling van de organisatie.

Aanbevelingen en besluiten

De eindrapportage mondt uit in acht aanbevelingen, die alle door het bestuur zijn overgenomen. Deze aanbevelingen zijn als volgt samen te vatten:

- Ga als gemeenten en Tomingroep intensiever, gestructureerder en methodischer samenwerken. Vorm gezamenlijke teams die de bestanden doorlichten en nagaan wat de behoefte van de kandidaten is en hoe Tomingroep het aanbod daarop kan aanpassen.
- Handhaaf de doelstellingen uit het bedrijfsplan voor de te realiseren aantallen P-wet. Uitgangspunt is dat de achterstand die is ontstaan door de snelle terugloop van de Wsw-doelgroep (ongeveer 100 fte) niet meer wordt ingelopen, maar dat de geplande instroom van nieuwe doelgroepen wel wordt gerealiseerd. Hiermee komt Tomingroep op een omvang van ongeveer 820 fte. in plaats van de oorspronkelijk geplande 920 fte.
- Houdt de strategische prestatie-indicatoren tegen het licht en ga na welke verbeteringen mogelijk zijn, gericht op beter inzicht in de effectiviteit, de ketensamenwerking, de ontwikkeling van Tomingroep naar werkleerbedrijf en het financieel resultaat.
- Maak werk van de afgesproken monitoring- en sturingslijn en stel een aanjager aan.
- Vraag de directeur Tomingroep en RvC om een doorlichting van de bedrijfsvoering en om een plan, zodat het bedrijf flexibel en doelmatig kan inspelen op de behoeften, de veranderende doelgroep en de veranderende omstandigheden op de arbeidsmarkt.
- Start in de tweede helft van 2024 met de voorbereidingen van de besluitvorming over de ketensamenwerking na 2025.

De Stuurgroep midterm review, die wordt gevormd door de directeuren / afdelingshoofden sociaal domein van de aangesloten gemeenten en de algemeen directeur van Tomingroep, gaat een belangrijke rol spelen in het (doen) uitvoeren van de aanbevelingen. Ook zal de Stuurgroep een tijdplan maken bij de aanbevelingen.

Herverdeling financiële bijdrage gemeenten

Bij de vaststelling van de plannen voor de periode 2022 – 2025 heeft de gemeente Almere direct aangegeven moeite te hebben met het gekozen verdeelmodel voor de begeleidingskosten (de 'lump sum'), omdat Almere daardoor in verhouding meer leek te moeten bijdragen dan de overige gemeenten. Toen is afgesproken dat na de vaststelling van het bedrijfsplan een onderzoek zou plaatsvinden naar de vraag of een andere verdeling van de begeleidingskosten mogelijk is. Dit onderzoek is naast de mid term review uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek heeft de Stuurgroep midterm review een compromis voorgesteld. Het Algemeen Bestuur heeft daarmee ingestemd. De nieuwe verdeelsystematiek leidt ertoe dat alle gemeenten in 2024 en 2025 meer of minder gaan

bijdragen dan in de voorgaande jaren en naar rato ook meer of minder kandidaten kunnen aanleveren.

Raadsinformatiebijeenkomsten

Alle raads- en commissieleden worden hierbij uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over de midterm review. Deze bijeenkomsten vinden plaats bij Tominggroep, Franciscusweg 12 in Hilversum, op:

- Woensdag 18 september, 19.30 uur
- Maandag 23 september, 19.30 uur
- Dinsdag 24 september, 19.30 uur

Wij vragen u vriendelijk om u uiterlijk drie dagen van te voren aan te melden door het sturen van een mailtje aan: secretariaat@tominggroep.nl

Wij hopen u met deze raadsinformatiebrief een kort overzicht te hebben gegeven van de stand van zaken met betrekking tot de midterm review bij Tominggroep. De volledige eindrapportage ontvangt u als bijlage bij deze brief.

Met vriendelijke groet,

Ivo Korte,
Algemeen Directeur Tominggroep.

Bijlage: Eindrapportage Midterm review nieuwe koers – onderzoek in opdracht van het bestuur van Tominggroep.